

mende Minister til at udtale sig om disse Forslag, men dette er, som ærede Medlemmer vide, ikke Tilfældet, det er virkelig meget langt fra, at noget Saadant ligger for, og med al Respect ikke blot for det ærede Medlem, men for samtlige Medlemmer af det pagagjældende Udvalg, forekommer det mig, at det ærede Medlem har været noget tilbøielig til at overvurdere Betydningen af disse temmelig løst henkastede Forslag, som findes i de Resolutioner, der ere bragte i Forslag af de ærede Medlemmer. Saa meget mindre synes det mig, at der kunde være Grund til at lægge saa stor Vægt paa disse Forslag, som det langtfra er Tilfældet, hvad man skulde troe efter det ærede Medlems Udtalelser, at selv disse 11 Medlemmer, der med al Respect for dem kun kunne betragtes som en ringe Gruppe af Thingets Medlemmer, have været enige. Ivertimod er der med Hensyn til Hovedpunkter i disse Forslag en bestemt Uenighed mellem dem. Naar eet Medlem aldeles bestemt udtaler sig imod enhver saadan Adskillelse i flere Skoler, som det ærede Medlem fremsatte som det, der skulde være Hovedtanken, og ligesaa bestemt imod at bygge paa det, man har kaldet det Oldnordiske, naar to andre Medlemmer have udtalt sig i høi Grad tvivlende om dette ligesom ogsaa om de andre Forslag, der ere komne frem, og naar navnlig disse Medlemmer og andre have udtalt den ganske simple og naturlige Sandhed, at det ikke var muligt at have nogen bestemt Formenting i saa Henseende, forinden den hele Sag var undergaaet en ganske anderledes alvorlig og gennemgaaende Undersøgelse og Drøftelse, saa forekommer det mig rigtigt nok, — om jeg turde sige det uden at krænke det ærede Medlem — at være lidt forhastet, naar det ærede Medlem udtalte, at ikke blot han, men, som det forekom mig, at han meente, alle Medlemmer i det tidligere Udvalg — af hvilke dog nogle gif stik imod det ærede Medlem — skulde allerede nu være forvisede om, at de vilde gaae imod det af Regjeringen indbragte Forslag. Jeg betragter det virkelig som en temmelig uheldig Udtalelse af det ærede Medlem, en Udtalelse, som jeg paa ingen Maade kan troe, at de andre Medlemmer af det tidligere

Udvalg ville tiltræde. For mig staaer nemlig denne Sag som en ganske overordentlig alvorlig og vanskelig Sag, som der hører overmaade megen Drøftelse og meget nøagtigt Kjendskab til mangfoldige Forhold til, for at kunne danne sig en virkelig Formening om, og jeg mener derhos, at man, selv efter at have gjort dette, kunde være fristet til i al Beskedenhed at sige, at man ikke var i den Grad sadelfast i sine Meninger, at man ikke kunde forandre dem. Hvis det turde være mig tilladt at dvæle et Øieblik ved Noget, der kunde siges at være reent personligt, saa vilde jeg sige, at jeg for mit Vedkommende har haft mere at gjøre med Underviisningen end maaskee ret mange af Medlemmerne i denne Sal. Jeg har i en meget lang Række af Aar været Lærer i Skoler, jeg har haft Velilighed til at see Underviisningen i de forskjelligste Former, baade som Privatlærer og Manufacteur og fra det høiere Stadium som Lærer ved Universitetet, og jeg kan sige, at Underviisningsvæsenet altid har interesseret mig i høi Grad. Jeg har derefter, da jeg havde den 3de sidste Gang at komme ind som Kirkeminister, ganske naturlig været ledet til at hellige denne Sag en meget alvorlig Opmærksomhed, og jeg kan sige, at jeg har beskæftiget mig meget med den i al den Tid, jeg havde den Ære at forestaae det nævnte Ministerium. Det sidste større Skridt, som jeg har gjort i denne Egenkab, gif netop i den Retning, som her er Spørgsmaal om, og ledede til Resolutionen af 6te November 1858. Jeg fik dengang Velilighed til at udtale mig for den Commission, der var nedsat til at drøfte denne Plan; mine Udtalelser i den Henseende have ogsaa foreligget trykt, og de, som have læst dem, ville have seet, at mine Udtalelser netop gif i den Retning, at medens jeg troede, at man paa Sagens daværende Stadium burde indskrænke sig til det, der dengang blev naaet, maatte der dog komme en Tid, og det en ikke meget fjern Tid, hvor det maatte blive den eneste holdbare Vej at foretage en saadan Deltag i Hovedtrækkene, som kunde naaes, og som nu upaatvivlelig er fæet. Dette blev altsaa fra min Side allerede udtalt for 12 Aar siden. Saa snart jeg tiltraadte dette Ministerium igjen, vendte jeg derfor, som na-